

Quintus Phisicorum

¶ trahunt sibi. 2. dicitur quod motus non sunt contrarii quia sunt ex terminis contrariis quia rubefactio ex albo non contraria est rubefactioni ex nigro. Itē termini a quo abducuntur sunt contrarietas eorum ergo ab ipsis motus non sunt contrarii. 3. dicitur quod in substantiis habent mutationes contrarie. penes primū modū et sic genitio que est ex non esse contrariatur corruptioni quod est ad non esse. Quarto dicuntur quod illi motus sunt proprie contrarii quia sunt a terminis contrariis et ad terminos contrarios quia completa ratione motus est ex terminis ergo proprius solus illi motus sunt contrarii quia sunt ad terminos contrarios et ex terminis contrariis. Sed contra albefactio et nigrefactio contrariantur et tamen non sunt ex terminis contrariis. Rendet physis quod medium partipat ratione extimo et ideo est ibi quidam contrarietas non simpliciter sed secundum quod ita per medium color comparatur ad unum extremorum aliqui contrariantur ad alterum extremum. Quinto dico quod quies contraria motui nam priuatio quodammodo contrariet habitui capiendo contrarietatem ut se extendet ad priuationem opponere. Et si qualiter de quiete est hoc verum dicendum quod non est verum de quiete quod est in termino ad quem cum illa sit completem et finis motus sed de quiete quod est in tercio a quo que etiam contrarietas quieti quod est in termino ad quem. Si qualiter an cuius mutationi contraria sunt quies dicendum quod non quies est in tempore mutatione autem scilicet genitio vel corruptio que de mutatione secundum substantiam et materiali est in instanti nec est proprius motus mutatione tamen enim contraria sunt mutationi. Si dicatur in 3. phys. dictum est quod in aliis quatuor predicationibus effossa redit de esse perfecto ad ultiorum perfectionem ergo in predicatione substantiae est motus. Negatur consequentia ut ibi patuit.

Contra hec ait albefactio quod contrarietas accidentale ut inter ascensum et descensum lapidis est quedam contrarietas ex hoc quod unus est naturalis et aliis est violentus quia scilicet est ab extrinseco passus non perferente vim. Si queratur a quo generatur quies violentia que aliquis est in termino ad quem motus violentia dicendum quod a genitante illius motu. Ex quo ei non poterit suum mobile ultimum mouere facit ipsum sibi quiescere.

Contra hec ait nigrefactio quod contrarietas est ex terminis contrariis non requiri quod sint termini contrarii in terminis contrarios ut videtur physis t.c. 4. 9. Ab hoc prout quies est elemento puro aliquid sit albū et ex elemento puro aliquid sit nigru tunc tales motus non sunt ex terminis contrariis quia elementa non sunt colorata. Itē volucio nolitio contrariarum et tamen non sunt sicut ex terminis contrariis.

Secundo Lallefactio frigefactio contrariantur et tamē non sunt ad terminos contrarios quia aliquis sunt ad tepiditatem quod non habet contrarium. Item motus lapidis sursum versus ad aerem contrariat motui lapidis deorsum a concavo celo versus ad eundem aere et tamen non fit ad terminos contrarios ymo fit ad unum et eundem terminum. Forte dicis licet sit unus terminus sicut tamē est plura secundum rationem. Sed contra contrarietas motuum est realis ergo non dependet a distinctione rationis. Forte dicis quod in illo termino ad quem sunt reales sursum et deorsum respectu diversorum. Contra contraria non sunt in eodem sed sursum et deorsum contrariantur et propter hoc dicit s. tho. in quod. quod idem corpus non potest esse in duobus locis quia tunc sursum et deorsum essent in eodem.

Tertio aliqui motus sunt contrarii et tamen non sunt. In contraria prout de motu qui est a rubeo in albū et ab albo in rubeum albū enim et rubeum non contras-

tantur. Item sequeretur quod unus plura contrariantur quia motus ignis sursum contrariatur motui aeris deorsum quo aer descendit et concavo celo versus ad proprium locum et etiam contrariatur motui deorsum ipsius terre. Forte dicis quod ascensus terre et descendens sunt eiusdem speciei. Contra unus motus simplex secundum speciem est tantum unius corporis simplicis. Posset etiam obici de generatione que contrariatur corruptioni et tamen termini non sunt contrarii quia substantie nil est contrarium forte negas quia primo phisico. dicitur quod in genere substantie est una prima contrarietas ad quem cetera reducuntur nec tamen opponuntur ut hinc et priuatione quia sunt formaliter entia possunt sed hoc est contra phisico. in predicamentis ideo dicitur quod generatio non est motus.

Quarto arguitur quod motus qui sunt ex terminis contrariis sunt contrarii quia tales motus non possunt esse simul in eodem subiecto ergo contrariantur. An prout quod nichil simul mouetur a nigro in rubeum ab albo in rubeum videntur enim illi motus contrarii sicut motus lapidis sursum versus ad aerem et motus lapis deorsum a celo versus ad aerem.

Quinto arguitur quod quies non contrariatur motui quia contraria non sunt simul sed quod mouetur non subito recedit a termino a quo ergo quod mouetur aliquid habet de termino a quo ergo aliquid habet de quiete termini a quo. Forte dicis cum phisico in fine quod illud quod mouetur habet aliquid de termino a quo et aliquid de termino ad quem simul cum motu. Nec indevenit contraria secundum esse imperfectum se compati sicut in tepido sunt caliditas et frigiditas. Contra contraria includuntur contradictiones ergo in nullo gradu possunt esse simul. Itē tunc idem posset simul et semel calefacere et frigefacere. ut si corpori tepido applicetur corpus quod nullam habet caliditatem nec frigiditatem tunc in illo producentur caliditas et frigiditas simul. Item sicut quies de termino a quo secundum esse perfectum est incompossibilis motui ita etiam quies in termino ad quem ergo quies in termino ad quem contrariatur motui quia est incompossibilis sibi. Itē quies motus non sunt simul ergo non sunt contrariantur.

Sexto arguitur quod quies que est in termino ad quem non sit perfectio motus quia omnis quies est priuatione motus ergo non est perfectio eius. Item illud non est perfectio motus quod adueniente cessat motus. quod nichil deficit adueniente sua perfectione ymo tunc habet esse perfectum sed adueniente quiete in termino ad quem cessat motus ergo. Item quod est perfectio mobilis non est perfectio motus cum diversorum non sit una perfectio. sed quies in termino ad quem est perfectio mobilis aliter enim non denominaretur quiescens a quiete in termino ad quem quare tunc. Item arguitur quod nulla est quies in termino a quo quia habitus precedit priuationem ut communiter dicitur hoc autem non esset verum si res in termino a quo quiesceret quia tunc quies precederet motum dices quod aliquando habitus non precedit ut prout de ceco a nativitate.

Septimo ait quod quies quod est in tercio a quo non contrariatur quietis que est in termino ad quem quia contraria sunt entia positiva et activa. Itē non opponitur sibi tantum habitus. Item tenebris non contrariantur tenebris ergo nec una priuatione motus alteri priuationi. Item ait quod mutatione non opponitur mutationi